

Teofil Dębowski, Krystyna Kruczek, Ewa Kwaśniewska, Marian Myszka

Kraków - Stare Miasto, ul. św. Marka
21a, ul. Jagiellońska 4, kościół św.
Piotra i Pawła

Informator Archeologiczny : badania 17, 198-199

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KOLBAŃ
saj. szczeciński

P.P. Pracownia Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
Oddział w Szczecinie

Badania prowadził mgr Roman Kamiński /autor sprawozdania/
i mgr Zdzisław Sulimś. Finansował WKZ w Szczecinie.
Piąty sezon badań. Zespół pocystrski.

Pa rocznej przerwie w roku bieżącym kontynuowano prace, które koncentrowały się w wykopie XI usytuowanym na południowo-wschodnim skrzydle klasztoru. Celem ich było rozpoznanie zabudowy gospodarczej klasztoru.

W trakcie badań w północnej części wykopu odsłonięto zachodnią część ściany południowej ściany białej, usytuowanej za klasztorem. Jego bryła potwierdzona jest ikonograficznie na wycinie Lubina z 1618 roku. Budynek ten, jak większość zabudów klasztorowych, został rozebrany w XVIII wieku. Potwierdził to materiał ceramiczny w całości zgruszonego wnętrza.

W środkowej części wykopu odkryto głęboki kanał biegnący po osi N-S. Koryto kanału, jak też częściowo jego dno zostało umocnione grubymi palami drewnianymi. Natomiast brzegi obudowane były murami ceglanyimi na fundamentach kamiennych.

Okres budowy i funkcjonowania tych urządzeń trybowych wyznaczył materiał wydobyty z dna. Są to głównie fragmenty naczyń glinianych i kamiennych datowanych na koniec XIII i XIV wiek.

Kanał ten przestał być użytkowany już od XVI wieku i był stopniowo zasypywany aż do wieku XVIII.

W narożniku południowo-wschodnim wykopu zlokalizowano kolejną budowlę. Był to narożnik większego budynku usytuowanego wzdłuż kanału, na jego prawym brzegu. Odsłonięto w całości jego ścianę południową i fragment ściany wschodniej /partie fundamentu/. Budowlę tę wiążą możemy z XIV wiekiem. Przy narożniku południowo-wschodnim ławy fundamentowej szpitała zatrzaśnięto na duży fragment drewnianej latrysy i towarzysząca jej dwóm pomieszczeniom o nieregularnej formie. Z wnętrza latrysy wzięto nieliczny materiał ceramiczny /XIII w./.

Badania będą kontynuowane.

KRAKÓW - Stare Miasto
ul. św. Marka 21a
ul. Jagiellońska 4
kościół św. Piotra i Pawła

PP Pracownia Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
Oddział w Krakowie

Badania prowadzili mgr Teofil Dębowski, mgr Krystyna Krucezek, mgr Ewa Kwadzińska i mgr Maria Wyżka.
Finansował Zarząd Rewaloryzacji Zespołów Zabytkowych m. Krakowa i Urząd m. Krakowa. Badania w ramach nadzoru prac budowlanych prowadzonych przy rewaloryzacji zespołów zabytkowych miasta Krakowa. Ósmy sezon badań.
Okres późnośredniowieczny i nowożytny /k. XIII w./.

Przy ul. św. Marka 21a nadzorowano kopanie wykopu pod fundamenty piwnicy budynku wznieszonego w miejscu zburzonego przed kilkoma laty budynku niepodpiwniczonego. Wykop wykonano przy pomocy koparki. Kopano do głębokości około 5 m od poziomu ulicy św. Marka. Na niewielkim odcinku profilu, w głębi działki budowlanej stwierdzono obecność niezburzonego układu warstw kulturowych, z których najstarsza pochodzi z końca XIII wieku. W pobliżu ulicy, nad całością zalega gruba /1-1,5 m/ warstwa mierzwy datowana na okres późnego średniowiecza. Na obszarze posesji stwierdzono obecność kilku dołów okłasych zawierających ułamki naczyń z XIV - XVI w. i poprzedzających budowę najstarszych odkrytych murów. Prace terenowe zakończono.

Przy ul. Jagiellońskiej 4 kontynuowano nadzór archeologiczny nad pracami budowlano-ziemnymi, mającymi na celu podpiwniczenie budynku. W trakcie prac odsłonięto cawarstwienia późnośredniowieczne i nowożytne. Okres późnośredniowieczny reprezentowany jest przez wszystkie fazy chronologiczne, począwszy od XIII, a kończąc na połowie XVI wieku. Z najstarszego poziomu tego okresu pochodzi kilka jam i pochówków szkieletowych /w tym jeden wyposażony w szaty kabłąnek skrzynkowy/

oraz warstwy kulturowe nalegające do głębokości około 400 - 600 cm, liczące od obecnego poziomu powierzchni. Wieleśny horyzont późnego średniowiecza reprezentowany jest przez warstwy nalegające do głębokości około 500 - 400 cm oraz przez osady dołów ochlanych, osadzonych pod murami budynku. Na okres nowożytych datowane są warstwy nalegające do głębokości około 500 cm. W sgranej przewiduje się to warstwy o charakterze nasypowym. W trakcie wybierania ziemi natrafiono również na fragmenty murów kamiennych, będących pozostałościami dawniejszej zabudowy świątyni, pochodzące z XIII-XVII wieków.

W kościele św. Piotra i Pawła kontynuowano nadzór nad pracami budowlano-ziemnymi wykonywanymi w celu zabezpieczenia fundamentów kościoła. Prace ziemne prowadzono w kryptach i nawie głównej kościoła. W obrębie krypt odsłonięto kilka nowożytych pochówków ze śladami trumion oraz warstwy średniowieczne przesłonięto brukami kamiennymi. W wykopie wykonywanym w nawie głównej, wykonywanym do głębokości około 500 cm, zaobserwowano występowanie poziomów związanych z użytkowaniem kościoła. Nadzór archeologiczny będzie kontynuowany.

KROSNO -
Rynek 8

Muzeum Okręgowe
w Krośnie

Badania prowadziła mgr Anna Muzyczuk. Finansowała Wojewódzka Dyrekcja Inwestycji w Krośnie. Pierwszy sezon badań. Fragmenty drewnianej zabudowy wiejskiej /k.XIV - pocz. XVII w./.

Na zlecenie WDI Muzeum Okręgowe w Krośnie prowadziło nadzór archeologiczny w piwnicach remontowanego Kompleksu kamienio przy Ryнку 8. Zakres prac był ograniczony ze względu na ich ratowniczy charakter oraz trudne warunki terenowe /wysoki poziom wód gruntowych, niemożność poseszczenia wykopów ze względu na statykę budynku/.

Na głębokości 2,4 m poniżej obecnego poziomu ulicy odsłonięto pozostałości trzech konstrukcji drewnianych, ozworeczonych, zbudowanych z drania i belek, od wewnątrz w narożnikach wzmacnianych piaseczkami wbiłymi w sztywne słupami.

Obiekt 1 - konstrukcja o wymiarach - 1,65 m x 0,98 m z narożnikami silnie zaizolowanymi, oszczędnie odsłonięto ściany boczne, ze względu na ich naleganie pod fundamentami budynku. Obiekt był wkopany w całość, dno znajdowało się na głębokości 4,55 m. W górnych partiach wypełnienia wystąpiły warstwy gliny i gruzu, pod nimi odpadki i fekalia.

Obiekt 2 - konstrukcja z belek drewnianych układanych na szrub, z szalaciami, o wymiarach 1,8 m x 1 m, odsłonięte oszczędnie ściany boczne 1,1 m x 1,25 m. Z powodu wysokiego poziomu wody eksploatację zakończono na głębokości 3,9 m, a wiadomości geologiczne jeździły na głębokości 7,4 m ale sięgały dna.

Obiekt 4 - uchwycony na głębokości 3,03 m poniżej obecnego poziomu ulicy posiadał ściany o długości 1,8 m x 2 m. Silnie zaizolowane narożniki zachowały ślady konstrukcji szrubowej. Przy paucy wierzeń geologicznych dno uchwycono na głębokości 5,35 m /eksploatacja obiektu była niemożliwa ze względu na przebieg fundamentów kamienicy/.

Z obiektów pochodzą fragmenty ceramiki datowanej od końca XIV wieku po początek XVII, w tym także szczytne polewane wykosane z białej gliny kieleckiej, fragmenty kafli, detali architektonicznych, szkła, przedmiot metalowy, szczątki organiczne: pestki owoców, kości zwierzęce, kawałki skóry.

Wydaje się, że natrafiono na pozostałości obiektów o charakterze gospodarskim pochodzących z wczesnej fazy zabudowy wiejskiej, usytuowanych na zapleczu Ryнку, a w górnych partiach zaizolowanych w trakcie zwielenia pod późniejszą wzmożoną budynki. Dokładna interpretacja i datowanie odkrytych konstrukcji możliwa będą po przeprowadzeniu specjalistycznych badań drewna, szczątków organicznych.

Materiały i dokumentację złożono w Muzeum Okręgowym w Krośnie.

W miarę potrzeby nadzór archeologiczny będzie kontynuowany.

KURZA, gm. Blizanów
woj. kaliskie
Staszewsko 2

patrz okres halstański